

ПРАКТИКУМ З ГРУПОВОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ

Академічна характеристика дисципліни

Рік вивчення (курс)	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Кількість годин на тиждень	Форма підсумкового контролю	Система оцінювання
			Всього	Лекції	Лабораторні	Практичні	Семінарські	Самостійна робота			
1,2,3	I, IV,V	21	630		262			368	2	залік, іспит	100-бальна, ECTS, національна (4-бальна)

Тип дисципліни – за вибором ВНЗ.

Викладач – Дударенко Ірина Станіславівна, старший викладач;

Стасько Олена Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент;

Педченко Олександра Віталіївна, кандидат психологічних наук, доцент;

Франчук Олександра Юріївна, кандидат психологічних наук, викладач.

Мова вивчення – українська.

Форми організації освітнього процесу – лабораторні заняття, самостійна робота, індивідуальні навчально-дослідні завдання (реферати).

Заплановані результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- знати психологічні основи групової психокорекційної роботи;
- розуміти теоретичні передумови психокорекційної практики;
- мати уявлення щодо специфіки роботи психокорекційних груп різного теоретичного спрямування;
- розуміти характерні особливості групового психокорекційного процесу;
- володіти організаційно-методичними аспектами групової психокорекції;
- розуміти роль та особливості використання візуалізованих засобів самопрезентації в груповій психокорекційній практиці;
- мати розуміння цілісності психічного у нерозривній єдності свідомої та несвідомої її сфер;
- усвідомлювати сутність групової динаміки як фактору психокорекції;
- мати уявлення про методи групової психокорекційної роботи та особливості їх застосування;
- знати чинники результативності групового психокорекційного процесу;
- розвивати психоаналітичні навички та вміння, зокрема вміння застосовувати методи АСПН у професійній діяльності;
- працювати над удосконаленням власної теоретичної та практичної підготовки шляхом використання матеріалів групової психокорекційної роботи;
- уміти працювати над формуванням психологічної чутливості та здатності адекватно вживати різні прийоми роботи у професійній діяльності;
- розвивати навички та вміння побудови фахової діалогічної взаємодії;

- удосконалювати самопідготовку шляхом використання матеріалу учасників психокорекційних груп;
- розвивати емпатію і рефлексію, розвивати вміння перетворювати себе на об'єкт дослідження;
- формувати психологічну культуру.

Компетентності студента:

- здатність до критичного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- вміння здійснювати особистісну самокорекцію;
- розширення кругозору в професійно важливій галузі знань – практичній психології;
- аналітичні здібності;
- інтерпретативні вміння;
- розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати у професійній діяльності;
- сформованість теоретичної бази знань, необхідної для розуміння специфічних особливостей групового психокорекційного процесу;
- сформована система уявлень про сутність та специфіку групової психокорекції;
- оволодіння практичними навичками групової психокорекції;
- оволодіння навичками процесуальної психодіагностики і психокорекції у нерозривній єдності;
- здатність до саморефлексії;

Змістові модулі (перелік тем):

Змістовий модуль № 1

Психологічні основи групової психокорекційної роботи

1. Поняття психокорекції.
2. Природа психічних явищ, які підлягають психокорекції.
3. Поняття особистісної деструкції та особистісної проблеми суб'єкта.

Змістовий модуль № 2

Теоретичні моделі психокорекційної практики

1. Психоаналітична модель.
2. Модель групи, центрованої на клієнті.
3. Гештальт-модель.
4. Екзистенційно-гуманістична модель
5. Біхевіоральний напрямок психокорекції.
6. Феноменологічний підхід до психокорекції.

Змістовий модуль № 3

Організаційно-методичні аспекти групової психокорекції

1. Принципи функціонування психокорекційної групи за методом активного соціально-психологічного пізнання (АСПП).

2. Методичні вимоги, спільні для учасників і керівника психокорекційного процесу.
3. Групова динаміка як фактор психокорекції.
4. Особливості процесуальної діагностики в групі АСПН.

Змістовий модуль № 4

Закономірності групової та індивідуальної динаміки в процесі роботи психокорекційної групи

1. Динаміка індивідуально-особистісних та групових змін як фактор діагностико-корекційного процесу.
2. Розвиток груп динаміки.
3. Розвиток психодіагностичних здібностей клієнта та навичок самопізнання.
4. Дезінтеграція: визначення та ознаки позитивної дезінтеграції. Індикатори дезінтеграції. Психологічна захищеність у групі як необхідна умова позитивної дезінтеграції.
5. Вторинна інтеграція: визначення та особливості в процесі АСПН. Зв'язок позитивної дезінтеграції та вторинної інтеграції.
6. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, що детермінують позитивну дезінтеграцію та вторинну інтеграцію.

Змістовий модуль № 5

Методично-прикладні засади групової психокорекції за методом активного соціально-психологічного пізнання

1. Несвідомі передумови особистісної проблеми суб'єкта.
2. Базові тенденції несвідомого та їх прояви.
3. Формування захисної системи.
4. Різновиди психологічних захистів.
5. Зв'язок психологічних захистів з системою образу "Я".
6. Системність "умовних" цінностей як прояв захисних тенденцій психіки.
7. Причини негативного впливу психологічних захистів на особистісну реалізацію суб'єкта.
8. Індивідуально-неповорний характер захисної системи суб'єкта.
9. Едипів комплекс та його деструктивні наслідки для психіки суб'єкта.

Змістовий модуль № 6

Спрямованість групового психокорекційного процесу за методом АСПН

1. Психодинамічний підхід в психокорекційній практиці.
2. Поняття "внутрішній конфлікт". Поняття особистісної проблеми спілкування. Деструкції спілкування.
3. Характерні риси невідкоректованої особистості. Основні характеристики відкоректованої особистості.

Змістовий модуль № 7
Методи групової психокорекції за методом активного соціально-психологічного навчання

1. Групова дискусія.
2. Рольова гра.
3. Психодрама.
4. Невербальні методики .
5. Метод психоаналізу комплексу тематичних психомалюнків.

Змістовий модуль № 8
Невербальні методи пізнання психіки суб'єкта

1. Особливості роботи з топологічною моделлю.
2. Особливості роботи з предметною моделлю.
3. Неавторський малюнок.
4. Психогімнастичні та пантомімічні вправи.
5. Застосування камінців в якості предметних моделей.

Змістовий модуль №9.
Застосування психомалюнків у психокорекційній практиці

- 1.Психоаналіз комплексу тематичних психомалюнків.
- 2.Групове малювання.
3. Розмовне малювання.
4. Діагностика рівня групової інтеграції за допомогою малюнку «Я і група».

Рекомендована література:

1. Методология глубинно-коррекционной подготовки психолога Днепропетровск: Изд-во «Инновация», 2015. – 396 с.
2. Глубинная коррекция: теория и практика. Учебное пособие. – Днепропетровск : Инновация, 2014. – 524 с.
3. Методологія професійної підготовки практичного психолога Дніпропетровськ: «Інновація», 2014. – 192 с.
4. Глибинне пізнання в професійній підготовці практичного психолога Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки : Збірник наукових праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – № 29 (53). – С. 5 – 18.
5. Глубинное познание психики субъекта с использованием средств визуализированной самопрезентации BlackSeaScientificJournalofAcademicResearch [Електронний ресурс]. Адрес доступа: <http://gulustan-bssjar.org/part-a.html> (научно-метрическое издание)
6. Цілісність психічного у взаємозв'язках свідомого і несвідомого Естетика і етика педагогічної дії. Збірник наукових праць. – Київ-Полтава, 2013. – Випуск 3. – С. 56 – 68.
7. Динаміка розвитку методології, теорії та практики глибинного пізнання Неперервна професійна освіта: теорія і практика: науково-методичний журнал. – 2013. – Вип. 1 – 2. – С. 130 – 148.

8. Теория и практика глубинной психокоррекции: Восьмая Авторская школа академика НАПН Украины Т. С. Яценко Сост. Андрущенко В. П., Глузман А. В. Изд-во НПУ имени М.П. Драгоманова, 2013.
9. Теория и практика глубинной психокоррекции: Седьмая Авторская школа академика НАПН Украины Т. С. Яценко Сост.: А. В. Глузман, В. П. Андрущенко (и др.) / Под ред. Т. С. Яценко. – К.: Изд-во НПУ имени М. П. Драгоманова, 2013. – 236 с.
10. Психодинамическая теория: методология и научно-практические результаты Психотерапия: ежемесячный научно-практический журнал Общероссийской Профессиональной Психотерапевтической Лиги. – М.: «Гениус Медиа», 2012. – С. 81-92.
11. Структурно-функціональний аналіз семантики комунікатів в глибинно-корекційному процесі Психолінгвістика: зб. науков. праць ДВНЗ «Переяслав –Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький: ПП «СКД», 2012. – Вип. 10. – С. 159-169.
12. Теория и практика глубинной психокоррекции: Шестая авторская школа академика НАПН Украины Т. С. Яценко сост.: В. П. Андрущенко, А. В. Глузман; под ред. Т. С. Яценко. – К.: Изд-во НПУ им. М. П. Драгоманова, 2012. – 226 с.
13. Теория и практика глубинной психокоррекции: Четвертая и Пятая авторские школы академика НАПН Украины Т. С. Яценко. сост.: В. П. Андрущенко, А. В. Глузман и др.; под ред. Т. С. Яценко. – К.: Изд-во НПУ им. М. П. Драгоманова, 2011. – 261 с.
14. Активне соціально-психологічне навчання у системі освіти Черкаси, 2010. – 292 с.
15. Теория и практика глубинной психокоррекции: Третья авторская школа академика НАПН Украины Т. С. Яценко сост.: А. В. Глузман и др.; под ред. Т. С. Яценко. – Ялта: РИО КГУ, 2010. – 200 с.
16. Глубинная психология. Тенденция к психологической смерти: диагностика и коррекция К.: ВИЩА ШКОЛА-XXI – 2010. – 231 с.
17. Теория и практика глубинной психокоррекции: Вторая авторская школа академика НАПН Украины Т. С. Яценко/ сост.: А. В. Глузман и др.; под ред. Т. С. Яценко. – Ялта: РИО КГУ, 2009. – 221 с.
18. Яценко Т. С. Активное социально-психологическое обучение: теория, процесс, практика: Учеб. пособие. / Т. С. Яценко, Я. М. Кмит, Б. Н. Алексеенко. – Хмельницкий: НАПВУ; М.: СИП РИА, 2002. – 792 с.
19. Яценко Т. С. Основы глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 382 с.
20. Яценко Т. С. Активная социально-психологическая подготовка учителя к общению с учащимися. – К.: Освіта, 1993. – 208 с.
21. Яценко Т. С. Від тестового до психоаналітичного розуміння психомалюнка // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 2. – С. 11 – 23.
22. Яценко Т. С. Психоанализ тематических рисунков (практика и теоретические обобщения) // Журнал практического психолога. – 2004. – № 1. – С. 156 – 188.

23. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: Навч. посіб. – К.: Либідь, 1996. – 264 с.
24. Яценко Т. С. Социально-психологическое обучение в подготовке будущих учителей. – К.: Вища шк., 1987. – 110 с.
25. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 679 с.
26. Яценко Т. С. Проблема дослідження несвідомої сфери суб'єкта // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. - № 7. – С. 10 – 15.
27. Яценко Т. С. Особливості взаємозв'язків між свідомою та несвідомою сферами психіки суб'єкта. Неперервна освіта: теорія і практика // Науково-методичний журнал. – 2002. – Випуск 5 (8). – С. 99-110.
28. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2006. – 382 с.
29. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: Активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2004. – 679 с.